

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

mevrouw Eve Geeraerts, de heer Luc Schouteet en de heer X.

tegen

Het Laatste Nieuws en Annelies Baeten, journaliste

Met een brief van 10 april 2011 dienen mevrouw Geeraerts en de heer Schouteet samen met hun zoon X. klacht in tegen Het Laatste Nieuws en tegen journaliste Annelies Baeten. Aanleiding is de berichtgeving over X. in de krant van 17, 18 en 19 maart 2011 en 1 en 6 april 2011. Op 27 juni 2011 heeft redactiemanager Geert Van Hecke namens de krant en de journaliste geantwoord op de klacht. Klagers hebben daarop gerepliceerd met een brief van 12 oktober 2011.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 24 januari 2012. Mevrouw Geeraerts en de heer Schouteet waren persoonlijk aanwezig. Ook journaliste Annelies Baeten was aanwezig, bijgestaan door redactiemanager Geert Van Hecke, die eveneens voor Het Laatste Nieuws verscheen.

DE FEITEN

Op 15 maart 2011 is de toen 17-jarige X. betrokken bij een vechtpartij onder enkele jongeren, waarbij een jongeman zwaar wordt verwond en in het ziekenhuis moet worden opgenomen met messteken in het oog, de arm en de buik. X. wordt daarop samen met een andere jongere opgepakt en voor een maand ondergebracht in het gesloten centrum van Everberg. Op zijn voorpagina brengt Het Laatste Nieuws van 17 maart 2011 hierover een uitgebreid en geïllustreerd artikel, waarin X. als dader van de steekpartij wordt voorgesteld. In het artikel wordt zijn voornaam genoemd en boven het artikel staat zijn profielfoto, waarbij zijn ogen lichtjes zijn gescrambled. In de krant van 18 maart 2011 wordt een eveneens geïllustreerd vervolgartikel gepubliceerd, waarin een jongeman die bij de steekpartij betrokken was aan het woord komt en zich vragen stelt over de motieven van X. In de daaropvolgende weken brengt de krant nog enkele korte vervolgstukken over de zaak.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klagers voeren in hoofdzaak twee bezwaren aan tegen de verslaggeving.

Vooreerst wijzen zij erop dat X. en de andere betrokkenen op het ogenblik van de feiten minderjarig waren en daarom terughoudendheid geboden was bij hun identificatie. Bovendien was X. wegens een vroeger voorval onder het toezicht van de jeugdrechter geplaatst en was het om die reden wettelijk verboden in een strafrechtelijke context over X. te publiceren of zijn identiteit op enigerlei wijze te onthullen.

Vervolgens berust volgens klagers het verhaal eenzijdig op de versie van het afgewezen vriendinnetje van X. Ze ontkennen niet dat er een vechtpartij heeft plaats gehad, maar verzetten er zich tegen dat X. wordt voorgesteld als de aanstoker en vooral als de dader. Toen de journaliste bij hen heeft aangebeld voor een reactie, waren zij zelf nog niet op de hoogte van de gebeurtenissen; ze zijn dan ook niet ingegaan op haar vraag. Het gerechtelijk

onderzoek loopt nog en heeft totnogtoe geen uitsluitsel gebracht, hoewel klagers denken dat de vechtpartij net andersom is gelopen dan in de krant is voorgesteld.

Op het eerste bezwaar antwoorden de vertegenwoordigers van de krant dat de verslaggeving beantwoordt aan het voorschrift van art. 23 van de Code en de aansluitende richtlijn m.b.t. minderjarigen (*4.1. Algemeen. Elke identificatie van een minderjarige die het voorwerp is van een maatregel van een jeugdrechter, is bij wet verboden. 4.2. Beperkte identificatie. Enkel bij ernstige misdrijven en op voorwaarde van een gewichtig maatschappelijk belang kunnen eventueel de voornaam, de beginletter van de familienaam, de leeftijd en de woonplaats bekend worden gemaakt, als dit verenigbaar is met 4.1.*). Gelet op de ernst van de feiten en het nieuwe fenomeen van de almaar groeiende criminaliteit bij jongeren was een beperkte identificatie, nl. door vermelding van de voornaam, de eerste letter van de familienaam en een onherkenbaar gemaakte profielfoto van Facebook, geoorloofd. Overigens wist de journaliste niet dat X. onder het toezicht van de jeugdrechter stond. Ze heeft zich de dag zelf van de gebeurtenissen aangemeld bij de klagers, maar die hebben geweigerd haar te woord te staan. Op het tweede bezwaar repliceert de journaliste dat haar versie steunt op het relaas van verscheidene getuigen die haar allen een gelijklopend verhaal hebben verteld.

BESLISSING

1. De minderjarige X. was op het ogenblik van de feiten het voorwerp van een maatregel van de jeugdrechter. Elke identificatie, ook beperkte, was derhalve verboden (Code art. 23, richtlijn punten 4. 1 en 4.2). De Raad stelt vast dat in het eerste artikel enkele malen de voornaam en de woonplaats werden gepubliceerd en dat in latere vervolgartikels ook de eerste letter van de familienaam werd vermeld. Bovendien heeft de krant onvoldoende bewerkte profielfoto's van X. gepubliceerd. Daardoor was de minderjarige herkenbaar. Het verweer van de krant dat ze niet op de hoogte was van de maatregel van de jeugdrechter belet niet dat hoe dan ook als algemene regel bij minderjarigen uiterst terughoudend moet worden omgesprongen met identificatiegegevens. Uit het artikel zelf blijkt overigens dat de krant wist dat X. 'al bekend was bij de politie voor verschillende feiten' en er zich bijgevolg moest van bewust zijn dat de kans dat X. onder het toezicht van de jeugdrechterbank stond erg waarschijnlijk was. Zelfs indien de krant hierover geen zekerheid had, dan had ze betrokkene niet mogen identificeren.
2. De Raad is niet bij machte om een uitspraak te doen over de waarachtigheid van de enkele getuigenissen waarop de verslaggeving in de krant steunt. Hij stelt wel vast dat uit de opeenvolgende artikels niet blijkt dat, op een vruchteloos contact met de klagers na, eventuele andersluidende getuigen werden benaderd.

De Raad voor de Journalistiek is daarom van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 9 februari 2012